

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

תורה – דברים פרק יז'

(ב) כי ימצא בקרבך באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיני יהוה אלהיך לעבר בריתו: (ב) כי ימצא בקרבך באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיני יהוה אלהיך לעבר בריתו: (ב) ארי ושתבח בינו בחדא מקרויה דני אלהיך יחב לך גבר או אתתא די יעבר ית דביש קדם יי אלהיך למעבר על קומיה:

(ג) וילך ויעבר אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי: (ג) וילך ויעבר אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי: (ג) ואזל ופלאח לסעות עממיא וסגיד להון ולשמשא או לטיהרא או לכל חילי שמיא די לא פקדית:

(ד) והגד לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל: (ד) והגד לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל: (ד) ויחיון לך ותשמע ותתבע יאות והא קשטא פון פתגמא אתעבדת תועבתא הרא בישראל:

(ה) והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו: (ה) והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו: (ה) ותפק ית גברא ההוא או ית אתתא ההיא די עברו ית פתגמא בישא הדיו לקרויה (נ"א, לתרע בית דינך) ית גברא או ית אתתא ותרגמנון באבניא וימותו:

רש"י

(ב) לעבור בריתו – אשר כרת ה' אתכם שלא לעבוד עבודה כוכבים: (ג) אשר לא צויתי – לעבדם: (ד) נכון – מכוון העדות: (ה) והולאת את האיש ההוא וגו' אל שעריך וגו' – המתרגם אל שעריך לתרע בית דינך

נביא – ישעיה פרק נא' יח-כא'

(יח) אין מנהל לה מפל בנים ילדה ואין מחזיק בידה מפל בנים גדלה: (יח) לית דמנחם לה מכל בנין דילידת ולית דמתקיף בידה מכל בנין דרביאת: (יט) שפתים הנה קראתיה מי יגוד לך השד והשבר והרעב והחרב מי אנהמך: (יט) תרתין עקו אתאה עלך ירושלם לא יכילית למיקם כד ארבע ייתון עלך ביזא ותברא וכפנא וחרבא לית די מנחמך אלהין אנא:

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

(ב) בְּנִיךָ עֲלֶפּוֹ שְׂכָבוּ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת פְּתוּא מִכְמָר הַמְּלָאִים חֲמַת יְהוָה
 גְּעֵרַת אֱלֹהֶיךָ: (ב) בניך יהון מטרפין רמון בריש כל שוקיא כמזרק מיעדן מלן חימתא מן קדם יי
 מזופיתא מן קדם אלהיך:
 (כא) לָכֵן שְׁמַעִי נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכַרְתָּ וְלֹא מִיִּין: (כא) בכך שמעי כען דא מטלטלתא
 דרזיא מן עקא ולא מן חמר:

רש"י

(יט) שתיים הנה קראתיך – כרות כפולות
 שתיים שתיים. מי אנחמך – מי אביא לך
 לנחמך ולומר אף אומה פלונית היא לקחה
 דוגמתך:
 (כ) עולפו – לשון עייפות כמו (עמוס ח)
 תתעלפנה הבחולות בלמא פשמ"ר בלע"ז.

כתובים – תהילים פרק מה' ה'–ח'

(ה) וְהִדְרֶךָ עֲלֶיךָ רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנִיָּה צֶדֶק וְתוֹרָה נֹרְאוֹת יְמִינֶךָ: (ה)
 ושיבהודך סגי בגין כן תעלה למרכב על סוסי מלכותא על עסק המנותא וקשוט וענותנותא צדקתא
 וילפנך יי למעבד דחילן ביד ימינך:
 (ו) חֲצִיךָ שְׁנוּנִים עִמִּים תַּחְתִּיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ: (ו) גררך שליפין עממין תחותך
 יפלו ו בני קשתך ישתלחון בלב סנאי מלכא:
 (ז) כִּסְאֶךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וְעַד שִׁבְטֶיךָ מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְטֶיךָ מִלְּכוּתֶךָ: (ז) כורסי יקרך יי קיים לעלמי
 עלמין חוטרא תרצתא חוטרא דמלכותך:
 (ח) אֲהַבֶּתְּ צֶדֶק וְתִשְׁנֵא רִשְׁעֵי עַל פִּי מִשְׁחָה אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שְׁמוֹן שִׁשּׁוֹן מִחֲבָרֶךָ:
 (ח) מטול די רחמת צדקתא וסניתא רשעא מטול היכנא רביך יי אלהך משחא דחדוא יתיר מן חברך:

רש"י

(ה) על דבר אמת – להורות כדת ולהתנהג
 בענות לך. ותורך – התורה ודבר האמת
 שתעסוק בו היא תורה אותך טכסיסי
 המלחמה לעשות ימינך נוראות לפי שהזכיר
 תלמוד תורה בלשון מלחמה נופל בו לשון
 ימין המיומנת להלחם, (כלומר הסדר להלחם
 ביד ימין):
 (ו) חציך שנונים – בלב אויבי המלך שנונים
 אגייסון בלעז, והרי זה מקרא מסורס מנינו
 שהתלמידים קרוים חנים שנאמר חנים ביד
 גבור כן בני הנעורים (תהילים קכ"ז) ותלמידי

חכמים (המזויינים) בהלכה קרוים אויבים זה
 לזה לפי שעה שנאמר לא יבשו כי ידברו את
 אויבי' בשער (תהלים קכ"ז). עמים תחתך
 יפלו – בשכר התורה יפלו העובדי גוולים
 תחתיהם של ישראל:
 (ז) כסאך אלהים – כסאך שר ושופט לעולם
 ועד כענין שנאמר נתתך אלהים לפרעה
 (שמות ו') ולמה בשביל ששפט מישור שפט
 מלכותך שמשפטך אמת וראוי אהה למלך:
 (ח) משחך וגו' שמון ששון – כל לשון גדולה
 נופל עליה לשון משיחת שמון כדת המלכים:

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

משנה – ביצה פרק א'

(א) בִּיצָה שֶׁנִּלְדָּה בְּיוֹם טוֹב, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, תֹּאכַל. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, לֹא תֹאכַל. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, שְׂאוֹר בְּכֹזֵית וְחֻמֵּץ בְּכַפּוֹתֶבֶת. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, זֶה וְזֶה בְּכֹזֵית:

גזירה משום שבת שאחר יום טוב. ושבת ויום טוב הסמוכים זה לזה, ביצה שנולדה בזה אסורה בזה – וכן שני ימים טובים של ראש השנה – אצל שני ימים טובים של גלויות דממה נפשך אחד מהם חול, ביצה שנולדה בזה מותרת בזה: שאור בכזית – לענין אכילה כולי עלמא לא פליגי דזה וזה בכזית, מדפתח הכתוב בשאור וסיים בחמץ, שאור לא ימלא בבתיכם כי כל אוכל מחמאת (שמות יב), לומר כך זה שאור וזה חמץ כזה כן זה. כי פליגי, לענין ביעור, בית שמאי סברי מדכתב רחמנא לתרוייהו שאור וחמץ ולכתוב חמץ שאין חמומו קשה ואפילו הכי חייב לבער וקל וחומר לשאור שחמומו קשה, אלא שמע מינה שיעור: של זה לא כשיעורו של זה, ולא ילפינן ביעור מאכילה. ובית הלל סברי, זה וזה בכזית, לילפינן ביעור מאכילה. ומשום דהגך תלת מיילי מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל גבי יום טוב, תנא להו הכא גבי הדדי: בככותבת – תמרה:

רע"ב – (א) ביצה שנולדה ביום טוב – [ביום טוב] שלאחר שבת עסקינן – וטעמייהו דבית הלל לאמרי לא תאכל, משום דכל ביצה דמתילדא האידנא מאתמול גמרה לה, ונמאלת שבת מכינה ליום טוב, והתורה אמרה (שמות טז) והיה ביום הששי והכינו, וסתם ששי חול הוא, וחול מכין לשבת, וחול מכין ליום טוב, ליום טוב נמי אקרי שבת, ואין יום טוב מכין לשבת ולא שבת מכינה ליום טוב – והכנה כי הך דביצה אע"ג דבידי שמים היא מקריא הכנה. ומיהו, שבת ויום טוב דחשיבי, בעיא סעודתן הזמנה בחול ואין אחד מהן מכין לחברו אפילו בהכנה דבידי שמים. אצל סעודת חול לא חשיבא ולא בעיא הזמנה, הלכך באחד בשבת בעלמא שאינו יום טוב לית לן למיסר ביצה שנולדה בו לפי שגמרה בשבת, דסעודת חול לא אכרכה רחמנא זימון מצעוד יום. ואסרו ביצה שנולדה בכל יום טוב ואע"פ שאינו אחר שבת, גזירה משום יום טוב שאחר שבת. וכן אסרו ביצה שנולדה בכל שבת לגמעה חיה,

(ב) הַשּׁוֹחֵט חַיָּה וְעוֹף בְּיוֹם טוֹב, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, יַחְפוֹר בְּדָקָר וַיִּכְסֶה, וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, לֹא יִשְׁחוּט, אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה לוֹ עֶפְרַר מוֹכֵן מִבְּעוֹד יוֹם. וּמוֹדִים, שְׂאֵם שְׁחֵט, שִׁיחְפוֹר בְּדָקָר וַיִּכְסֶה. שְׂאֵפֶר בִּירָה מוֹכֵן הוּא:

דבית שמאי ובית הלל קאי, אלא מלתא באנפי נפשה הוא, והכי קאמר, ואפר כירה מוכן הוא ואינו כריך הזמנה, דדעתיה עלויה. ולא שנו אלא שהוסק מערב יום טוב, אצל הוסק ביום טוב אסור, דליכא למימר דעתיה עלויה מאתמול. ואם ראוי ללכות בו ביצה, שעדיין הוא רמץ חם, אע"פ שהוסק ביום טוב, מותר לכסות בו, אידי דחסי להפוכי ביה ללכות בו ביצה, שקיל ליה נמי ומכסה בו:

רע"ב – (ב) השוחט חיה ועוף – הבא לשחוט חיה ועוף ונמלך בבית דין כיצד יעשה: בית שמאי אומרים – בית דין מורין לו שישחוט לכתחלה ויחפור בדקר נעוץ שהכינו מצעוד יום, כלומר שיעקור אותו ממקום נעיצתו ויעלה עפר ויכסה. ומיירי כשהוא נעוץ בחעפר תיחוח הראוי לכיסוי, שאינו מחוסר כתישה: דקר – יחד שנועצים בארץ. לשון וידקור את שניהם (במדבר כה): שאפר כירה מוכן הוא – לאו אמלתייהו

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

(ג) בית שְׁמַאי אומרים, אין מוליכין את הסלם משוֹבֵב לְשׁוֹבֵב, אֲבָל מִטְהוּ מַחְלוֹן לְחַלוֹן. ובית הלל מתירין. בית שְׁמַאי אומרים, לא יטול, אֲלָא אִם פֶּן נַעֲנַע מִבְּעוֹד יוֹם. ובית הלל אומרים, עומד ואומר זה וזה אני נוטל:

[מחילות הרבה] קן לכל זוג זוג, וחלון לכל קן וקן: זה זה אני נוטל – פלוגתייהו דב"ש וז"ה דוקא צרכייהו ראשונה. שדרך מגדלי יונים תמיד להניח צריכה ראשונה דהיינו שתי גוזלות ראשונות, שהאמהות משתעשעות בהן ולא יצרחו. וז"ש סברי דצדצור בעלמא לא סגי, דלמא כי שקיל להו למחר אתי לאמלוכי וחיים עלייהו והוי טלטול שלא לזרד, אבל משנענע ומשמא בהן מצדוד יום לשחיטה ולא חס עלייהו תו לא חיישינן דחיים. וז"ה סברי לא גזרינן דלמא חיים עלייהו, ואפילו צרכייהו ראשונה:

(ד) זמן שחורים ומצא לבנים, ומצא שחורים, שנים ומצא שלשה, אסורים. שלשה ומצא שנים, מתירין. בתוך הקן ומצא לפני הקן, אסורים. ואם אין שם אלא הם, הרי אלו מתירין:

נינהו: זימן בתוך הקן ומלא לפני הקן – ובתוך הקן לא מלא כלום, אסורים: ואם אין באותו שובך אלא הן הרי אלו מותרין – ואע"פ שיש שובך אחר קרוב לו בתוך חמשים אמה, אם אין אותו שובך בשורה של שובך זה בשורה אלא בקרן זוית, לא אמרינן מההוא שובך הקרוב אהו, שהגוזלות כל זמן שאינם פורחים אלא מדדין צרגליהן אינן מדדין אלא כנגד הקן שלהן בשורה, שאם רואין קניהן כשהופכין לאחוריהן מדדין ואם לאו אין מדדין:

(ה) בית שְׁמַאי אומרים, אין מסלקין את התריסין ביום טוב. ובית הלל מתירין אף להחזיר. בית שְׁמַאי אומרים, אין נוטלין את העלי לקצב עליו בש"ר. ובית הלל מתירין. בית שְׁמַאי אומרים, אין נוטלין את העור לפני הדרסן ולא יגביהנו, אֲלָא אִם פֶּן יש עמו פזית בש"ר. ובית הלל מתירין. בית שְׁמַאי אומרים, אין מוציאין לא את הקטן ולא את הפולב ולא את ספר תורה לרשות הרבים. ובית הלל מתירין:

– לחתוך: ובית הלל מתירין – משום שמחת יום טוב, ואע"פ שאין עליו תורת כלי: לפני בית הדריסה – שידרכו עליו בני אדם כדי

רע"ב – (ג) אין מוליכין את הסולם משובך לשובך – בסולם של עליה כולי עלמא לא פליגי דאסור, ובסולם של שובך נמי כשהוא מוליכו צרה"ר מודו צ"ה דאסור. שהרואה אומר לתקן גגו הוא מוליכו ועושה מלככה צו"ט. כי פליגי שמוליכו צרה"י ואין בני אדם רואים אותו. צ"ש סברי אין מוליכין, שכל דבר שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו צדדרי חדרים אסור. וצ"ה מתירין, אע"ג דבעלמא דינא הכי הוא, הכא שרי משום שמחת יו"ט: מחלון לחלון – באותו שובך עלמא, שכן דרך שובך להיות בו

רע"ב – (ד) זימן שחורים ומלא לבנים – הא מלתא דפשיטא הוא ולא אצטריך למתנייה. אלא הכי קאמר, זימן שחורים ולבנים ומלא שחורים במקום לבנים ולבנים במקום שחורים. והכי פירושא דמתניתין, זימן שחורים בקן זה ומלא בו לבנים, זימן בשני לבנים ומלא בו שחורים, מהו דתימא הני אינהו ואתהפיד אתהפוכי קא משמע לן: שנים ומלא שלשה – ואינו מכיר המוכנין, כולן אסורין: שלשה ומלא שנים מותרים – האחד הלך, והשנים נשארו. ולא אמרינן כשם שהאחד הלך כן הלכו כולם והני אחריני

רע"ב – (ה) העלי – יד של עץ גדול הרבה ועגול שכותשים בו את הריפות ודומיהן. ומפני כובדו וגללו אין תורת כלי עליו: לקצב

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

להן איר באמצע כעין בליטה ותוחזין אותה בחור שבאמצע דופן פתח החנות, בית שמאי סברי גזרינן איר באמצע אטו איר מן הלד, ובית הלל סברי לא גזרינן בתריסי חנויות, ושרי להחזיר, משום דבעי לאפוקי תבלין ואי לא שרית ליה לאהדורי לא פתח ואתי לאמנועי משמחת יום טוב: לא את הקטן – ולא כל מידי דלאו לורד אכילה: ובית הלל מתירין – לאמרי מתוך שהותרה הולאה ללורד אכילה, הותרה נמי שלא ללורד אכילה. והוא שיהיה זה לורד מראה כגון הני לחשיב במתני' או לורד הגאה כגון מפתח ביתו וכיוצא בהן. לאפוקי הולאה אצנים וכיוצא בזה דבהא מודו בית הלל לאסור:

שלא יפסיד: ולא יגביהנו לטלטלו לאחר הפשטות: ובית הלל מתירין – לאי לא שרית ליה לא שחיט כרי שלא להפסיד העור וממנו משמחת יום טוב: תריסין – מוכרי בשמים יש להן חנויות העשויות כמין תיבות ועומדות בשוק ואינן מחוברות בקרקע, ותריסין הן ללות שסוגרין בהן פתחי אותן תיבות, ופעמים שמסלקים אותן תריסין מפתח התיבה ושוחזין עליהן הסממנין שבחנות: מתירין אף להחזיר – בתריסין שאין להם איר כלל כולי עלמא לא פליגי דשרי אפילו לנעול בהן פתח ובית שבתוך החצר. ובתריסין שיש להן איר מן הלד כולי עלמא לא פליגי לאסור לנעול בהן אפילו פתחי חנויות, דדמי לבנין – כי פליגי, בתריסין שיש

(ו) בית שמאי אומרים, אין מוליכין חלה ומתנות לפהן ביום טוב, בין שהודמו מאמשי, בין שהודמו מהיום. ובית הלל מתירין. אמרו להם בית שמאי, גזרה שוה, חלה ומתנות מתנה לפהן, ותרומה מתנה לפהן, בשם שאין מוליכין את התרומה, כן אין מוליכין את המתנות. אמרו להם בית הלל, לא, אם אמרתם בתרומה שאינו זכאי בהרמתה, תאמרו במתנות שיזכאי בהרמתן:

חלה ומתנות מתנה לכהן ותרומה מתנה לכהן, כשם שמוליכין את המתנות כך מוליכין את התרומה, אמרו להם ב"ש, לא, אם אמרתם בחלה ומתנות שזכאי בהרמתן, שנתנו חכמים כח ורשות בהפרשתן לפי שהחיוב שלהן זה ביום טוב ולשין ושוחטין ביום טוב וכיון שהותרו אותן של יום טוב שרינן להו להוליד אותן שנעשו מערב יום טוב, תאמרו בתרומה שאינה זכאי בהרמתה, שהרי אי אפשר שיצוא חיוב תרומה לכרי ביום טוב לפי שאין חיוב תרומה אלא משעת מריחה בכרי ואין ממרחין ביום טוב, הלכך אין מוליכין תרומה ביום טוב:

רע"ב – (ו) אין מוליכין חלה ומתנות – ביום טוב. רע"פ שמותר בהפרשתם, לא שרו בהולכתם, אלא תיקון עיסתו התירו לו ולא יותר: מתנות – הזרוע והלחיים והקיבה: גזירה שוה – לאו דוקא, דכולה מדרבנן גזרו משום גזירה לאין מגביהין תרומות ומעשרות ביום טוב, אלא דומיא דגזרה שוה: מתנה לכהן – מעשרים וארבע מתנות כהונה: כשם שאין מוליכין את התרומה וכו' – הך מתני' אדחיא לה בגמרא, ללא נחלקו ב"ש וב"ה שמוליכין חלה ומתנות. לא נחלקו אלא בהולכת תרומה, שב"ש אומרים אין מוליכין וב"ה אומרים מוליכין. אמרו להן ב"ש לב"ה

(ז) בית שמאי אומרים תבלין גדובין במעוף של עז. והמלח בפה, ובגזי הפרור, ובית הלל אומרים תבלין גדובין בדרבן במדוף של אבן, והמלח במדוף של עז:

כריך שינוי, מפני שהן מפיגין טעמן אם נדוכין מאתמול: והמלח בפך – של חרס

רע"ב – (ז) במדוך של עז – אצל לא של אבן. ומיהו במדוך של עז נדוכין כדרכן ואין

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

לדוך מלח ציו"ט מטה המדוכה על לדה ודך
על ידי שינוי. והתכלין נדוכין כדרכן ואין
כריכין שינוי:

(ח) הבורר קטנית ביום טוב, בית שמיאי אומרים, בורר אכל ואוכל. ובית
הלל אומרים, בורר בדרפו בחיקו בקנזון ובתמחוי, אבל לא בטבלא ולא
בנפה ולא בכברה. רבן גמליאל אומר, אף מדיח ושולח:

בשיעורו על הפסולת, מודים בית הלל שבורר
את האוכל ומניח את הפסולת, למעוטי
בטרחא עדיף: אף מדיח ושולח – שמציא
כלי מלח קטנית ונותן עליו מים והפסולת קף
על פני המים ומסיר אותו בידו. שולה, כמו
של נעלך (שמות ג) ואין הלכה כרבן גמליאל:

(ט) בית שמיאי אומרים, אין משלחין ביום טוב אלא מנות. ובית הלל
אומרים, משלחין בהמה חיה ועוף, בין חיים בין שחוטין. משלחין יינות
שמנים וסלתות וקטניות, אבל לא תבואה, ורבי שמעון מתיר בתבואה:

לאושא מלתא טובא ונראין כמוליכין למכור
בשוק: אבל לא תבואה – שאינה ראויה
לאכילה שהרי כריכה טחינה ואין טוחנין
ביום טוב: ור' שמעון מתיר בתבואה –
שיכול לכתשה במכתשת קטנה ויבשלה מעשה
קדירה. ואין הלכה כר' שמעון:

(י) משלחין בללים, בין תפורין בין שאינן תפורין, ואף על פי שיש בהן
בלאים, והן לצרף המועד, אבל לא סנדל המסמר ולא מנעל שאינו תפור.
רבי יהודה אומר, אף לא מנעל לבן, מפני שצריך אפון. זה הפלל, כל
שנאותין בו ביום טוב, משלחין אותו:

ביתדות של עץ וכיוצא בהן: אף לא מנעל
לבן – באתריה דר' יהודה לא היו נועלים
מנעל לבן עד שמשחירין אותו: שצריך אומן
– להשחירו: כל שנאותין בו – הכי קאמר,
כל שנאותין בו בחול כמות שהוא ואינו כריך
למלאכה אחרת, אע"פ שאין נאותין בו ביום
טוב כגון תפילין שחול לבשין אותן כמות
שהן וביום טוב אין לבשין אותן, משלחין
אותן ביום טוב:

ידוכנו: או בעץ פרור – הוא הכף שמגיסין
בו הקדירה, למלח בעי שינוי, שהיה לו לדוך
מאתמול, שאינו מפיג טעמו. והלכה שהבא

רע"ב – (ח) צורר אוכל – מלקט האוכל
אחד אחד מן הפסולת: צורר כדרכו בחיקו –
ובלבד שלא יהיה טורח צרירת הפסולת
מרובה. אבל אם טורח צרירת הפסולת
מרובה על טורח צרירת האוכל כגון
שהפסולת דק ביותר אע"פ שהאוכל מרובה

רע"ב – (ט) אין משלחין ביום טוב – זורזין
איש לרעהו: אבל מנות – דבר מוכן שאין
עשוי להניחו למחר, כגון חתיכות צמר ודגים:
ובית הלל אומרים כו' – ולא שרו בית הלל
אלא לשלוח על ידי אדם אחד או שנים. אבל
שלשה בני אדם או יותר נושאי מנחה אסור,

רע"ב – (י) משלחין כלים תפורין – לחזו
למלבוש. ושאין תפורין חזו לאכסויי –
כלאים – כשהן קשין שאין מחממין, מותר
לשכב עליהם: סנדל מסומר – של עץ
מחופה מסמרים. שגזרו חכמים עליו שלא
לנעלו בשבת ויו"ט, משום מעשה שהיה
שנהרגו הרוגי מלכות על ידו, כמבואר
במסכת שבת פרק כמה אשה יולאה (דף ס):
ולא מנעל שאינו תפור – ואפילו הוא מחובר

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

גמרא – ביצה דף יד' ע"ב

בין תפורין וכו': גמרא בשלמא תפורין חזו למלבוש שאין תפורין נמי חזו לכסויי אלא כלאים למאי חזו וכי תימא חזו למימך תותיה והתניא לא יעלה עליך אבל אתה יכול להציעו תחתך אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תכרך לו נימא על בשרו וכי תימא דמפסיק מידי ביני ביני והאמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי אמר רבי יוסי בן שאול אמר רבי משום קהלא קדישא דבירושלים אפילו עשר מצעות זו על גבי זו וכלאים תחתיהן אסור לישן עליהם (משום שנאמר לא יעלה עליך) אלא בוילון והאמר עולא מפני מה אמרו וילון טמא מפני שהשמש מתחמם כנגדו אלא בקשין וכי הא דאמר רב הונא בריה דרב יהושע האי נמטא גמרא דנרש שריא אמר רב פפא ערדלין אין בהן משום כלאים אמר רבא הני צררי דפשיטי אין בהם משום כלאים דבזרני יש בהן משום כלאים רב אשי אמר אחד זה ואחד זה אין בהן משום כלאים לפי שאין דרך חמום בכך:

רש"י על הגמרא

תורת כלי עליו, וכיון דמתחממים כנגדו אסור לעשותו כלאים: בקשין – בגדים קשין שאין מחממים מותר לישב עליהם; נמטא – בגד שקורין פלטר"א זלעז: גמלא – קשה, כמו גמוד מסאני (פסחים קיא, א), דבר שהוא כוון נעשה קשה: דנרש – מקום: שריא – לשיבה, שאינו מחמם: ערדילין – ראויה בתשובת הגאונים שרגילין ללצקן תחת מנעליהן, (ותוליס) עליהם עור של תישים מעובדין תחת הקרקעיתן, וכנגד העקב של רגל יש עושין אותן של כמר, וקורין אותן נמטי:

למימך – לכפול: שמא תכרך לו נימא – ויש נימים גדולין וגסים כגון של דלופקריין שקורין קו"ט, ומחממת במקומה, ועובר משום לא תלבש שעטנז, אי נמי נימא בעלמא, כיון דעיקר הבגד מהנהו ומחממו מלמטה הויא לה הא לבישה דאית בה הנאה: דמפסיק מידי – שנותן בגד אחר ביניהם: אסור לישן עליהם – מדרכנן: בוילון – שראוי לפרסו כנגד הפתח: מפני מה אמרו וילון טמא – מקבל טומאה, ולא עשאוהו כאחת ממחילות הבית שאינן מקבלות טומאה: מפני שהשמש מתחמם כנגדו – מתעטף בשוליו, לפיכך יש

זוהר – וארא דף כו' ע"ב

רבי אלעזר ואמר, (דברים ד') וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלהים. האי קרא הכי מבועי ליה. וידעת היום פי ה' הוא האלהים והשבות אל לבבך. (אלא זכאה הוא מאן דאשתדל באורייתא) תג, (תא חזי) והשבות אל לבך מבועי ליה:

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

אָלָא, אָמַר מֹשֶׁה, אִי אַתָּה בְּעֵי לְמִיָּקָם עַל דָּא, וְלִמְנַדַּע כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבָבָהּ וּכְדִין תִּנְדַּע לִיה. לְבָבָהּ:

יַעַר טוֹב וַיַּעַר רַע, דְּאֶתְפְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאִיהוּ חַד, כְּדִין תִּשְׁפַּח כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, דְּהָא אֶתְפְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאִיהוּ חַד. וְעַל דָּא וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבָבָהּ, לְמַנְדַּע מְלָה:

תּוּ אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, חֲיִיבִין, עֲבָדִין פְּגִימוּתָא לְעֵילָא, מְאִי פְּגִימוּתָא. דְּשִׁמְאָלָא לָא אֶתְפְּלִיל בִּימִינָא. דִּיַּעַר רַע לָא אֶתְפְּלִיל בִּיַּעַר טוֹב, בְּגִין חוֹבִייהוּ דְּבָנֵי נְשָׂא. וּפְגִימוּ לָא עֲבָדֵי, אֶלָּא לֹון מְמִשׁ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ל"ב) שַׁחַת לוֹ לָא בְּנֵיו מוֹמָם. כְּבִיכּוֹל עֲבָדֵי וְלָא עֲבָדֵי. עֲבָדֵי:

דְּלָא יִתְמַשֵּׁף עַלְיֵיהוּ בְּרַפָּאן דְּלְעֵילָא, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (דְּבָרִים י"א) וַיַּעַר אֶת הַשְּׁמַיִם וְלָא יְהִי מָטָר. וְלָא עֲבָדֵי:

דְּהָא שְׁמַיָּא נְטִילֵי לֹון לְגַרְמִייהוּ בְּרַפָּאן מְאִי דְּאֶצְטְרִיף. וְלָא נְטִילֵי לְאִמְשָׁכָא לְתַתָּא וְדָאֵי מוֹמָם דְּאִינוּן חֲיִיבִין אִיהוּ:

תּוּ, לוֹ בּוֹ, דְּלָא אֶתְפְּלִיל יְמִינָא בְּשִׁמְאָלָא, בְּגִין דְּלָא יִתְמַשְׁכוּן בְּרַפָּאן לְתַתָּא. לָא בְּאֶלְרֵי, דְּהָא לָא נְטִילֵי לְאִתְמַשְׁכָּא לְתַתָּא. מְאִן גְּרִים דָּא. בְּגִין דְּחֲיִיבִין מְפָרִישִׁין יַעַר רַע מִיַּעַר טוֹב, וּמִתְדַבְּקִין בִּיַּעַר רַע:

ר' אָבָא פְּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים ו') וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבָהּ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ. כְּהָא גְּוֹנָא הָכָא אֶתְרַמִּיז יְחוּדָא קְדִישָׁא, וְאֶזְהָרָה הוּא לְבַר נֶשׁ, לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, בְּרַחֲמֵי עֵלְאָה. בְּכָל לְבָבָהּ:

דָּא יְמִינָא וּשְׁמָאָלָא (נ"א קְדִישָׁא) דְּאֶקְרִי יַעַר טוֹב וַיַּעַר רַע. וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: דָּא נַפֶּשׁ דְּוֹד, דְּאֶתְיַהֲבֵת בֵּינֵיהוּ. וּבְכָל מְאֹדֶךָ לְאֶכְלָלָא לֹון לְעֵילָא בְּאֶתְרֵי דְּלִית בֵּיהּ שְׁעוּרָא. הָכָא הוּא יְחוּדָא שְׁלִים לְמַרְחָם לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא כְּדָקָא יְאוּת:

הַלְכָה – הַרְמַב"ם הַלְכוֹת בְּרֻכּוֹת פֶּרֶק ב'-ג'

(יד) מִי שֶׁאֵכַל וְשָׁכַח וְלֹא בִירַךְ אִם נֹזֵכֵר קוּדֵם שִׁיתַּעֲכַל הַמֵּאֲכָל שְׁבַמְעִי חוּזֵר וּמְבָרֵךְ נִתְעַכַּל הַמְּזוּן שְׁבַמְעִי אִינוּ חוּזֵר וּמְבָרֵךְ וְכֵן אִם נִעְלַם מִמֶּנּוּ וְלֹא יָדַע אִם בִּירַךְ אוֹ לֹא בִירַךְ חוּזֵר וּמְבָרֵךְ וְהוּא שְׁלָא נִתְעַכַּל הַמְּזוּן שְׁבַמְעִי:

(א) חֲמִשָּׁה מִינֵין הֵן הַחִיטִין וְהַשְּׁעוּרִין וְהַכּוֹסְמִין וְשִׁבּוֹלַת שׁוּעַל וְשִׁיפּוֹן הַכּוֹסְמִין מִמִּין הַחִיטִין וְשִׁבּוֹלַת שׁוּעַל וְשִׁיפּוֹן מִמִּין הַשְּׁעוּרִים וְחֲמִשָּׁה מִינֵין הָאֵלוּ כִּשְׁהוֹן שְׁבָלִים נִקְרָאִים תְּבוּאָה בְּכָל מְקוֹם וְאַחַר שְׁדִישִׁין וְזוּרִין אוֹתָן נִקְרָאִין דָּגָן וְכִשְׁטוּחֲנִין אוֹתָן וְלִשִׁין אֶת קַמְחָן וְאוֹפִין אוֹתָן נִקְרָאִין פֶּת וְהַפֶּת הַנִּעֲשֶׂה מֵאַחַד מֵהֵן הִיא הַנִּקְרָאֵת פֶּת בְּכָל מְקוֹם בְּלֹא לֹוִי:

חק לישראל – פרשת שופטים יום ב'

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גר גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה
בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.